

अनुसूची-४

(बुँदा नं. ७.६ सँग सम्बन्धित)

“ शिक्षा, स्वास्थ्य, रोजगार र पर्यटन सहितको पूर्वाधार, प्रकृति र मगर संस्कृती निस्दीको आधार ”

निस्दी गाउँपालिका

निस्दी, पाल्पाको

आर्थिक वर्ष २०८०/८१ को वार्षिक

सार्वजनिक सुनुवाइ प्रतिवेदन

सहजिकरण

माडी भ्यू मिडिया प्रा.लि.

तानसेन, पाल्पा

कार्यकारी सारांश

सार्वजनिक सुनुवाई बाट ससरोकारवालाले कार्य सम्पादनका लागि भविष्यमा गर्न सकिने सुधारको आशा राख्दछन् । यसकारण विभिन्न सरकारी तथा गैरसरकारी क्षेत्रहरूले एक आर्थिक वर्षमा समग्र बजेट, योजना तथा कार्यक्रमहरूको बारेमा आम नागरिकलाई जानकारी गराई सेवाग्राहीहरूबाट प्रश्न र उत्तर खोज्ने गरिन्छ ।

सार्वजनिक सुनुवाईलाई अनुसन्धानात्मक ढंगबाट अध्ययन गरे पश्चात् सम्पूर्ण सरोकारवाला सहितको समावेशी उपस्थितिमा प्रारम्भिक प्रतिवेदन प्रस्तुत गर्नु पर्दछ । छलफलमा उठेका सवाल र जवाफलाई समेटि अन्तिम प्रतिवेदन तयार गरिन्छ । भएका कामहरूले हासिल गरेका उपलब्धिको विश्लेषणबाट कार्य सम्पादन, अवस्थाको आंकलन गर्न सार्वजनिक सुनुवाई विधि प्रभावकारी भएको देखिन्छ । सार्वजनिक सुनुवाईको सैद्धान्तिक पक्षको अनुसरण, सार्वजनिक सुनुवाई कार्यविधिको महत्वपूर्ण पाटो भएकाले यसको सफल कार्यान्वयनबाट आफ्नो जिम्मेवारीको उत्तरदायित्व पूरा गर्न विभिन्न सरकारी तथा गैरसरकारी क्षेत्रहरूलाई टेवा पुग्ने गर्दछ र भविष्यको रणनीति तथा योजना तयार गर्ने कार्यका लागि यसका निष्कर्षहरूले सघाउँछन् ।

विभिन्न सरकारी क्षेत्रहरूले एक वर्षमा कम्तिमा ३ पटक (एक चौमासिकमा एक पटक) सार्वजनिक सुनुवाई गर्नुपर्ने पर्ने प्रावधान छ । यसैअनुसार स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४ तथा सार्वजनिक सुनुवाई कार्यविधि २०६७ को अधिनमा रही निस्दी गाउँपालिका, पाल्पाले आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा भएगरेका कामहरूको सम्बन्धमा अनुसन्धानात्मक ढंगबाट अध्ययन तथा विश्लेषण गरी, सेवाग्राहीहरूको नागरिक प्रतिवेदन र बर्हिगमन अभिमत संकलन गरी आम नागरिकहरूको उपस्थितिमा सार्वजनिक सुनुवाई गरिएको छ ।

विषयसूची

१. पृष्ठभूमि
२. सार्वजनिक सुनुवाईको उद्देश्य
३. कार्यक्रमको विवरण
४. अध्ययन विधि
  - ३.१ सन्दर्भ सामाग्री समीक्षा र अध्ययन
  - ३.२ नागरिक प्रतिवेदन र बर्हिगमन अभिमत संकलन
  - ३.३ तथ्याङ्क विश्लेषण तथा प्रारम्भिक प्रतिवेदनको तयारी
५. सार्वजनिक सुनुवाई
  - ५.१ उपस्थिति
  - ५.२ नागरिक प्रतिवेदन र बर्हिगमन अभिमतको प्रतिवेदन प्रस्तुती
  - ५.३ खुला प्रश्नोत्तर
६. उठेका प्रश्न, जिज्ञासा र उत्तर

१. पृष्ठभूमी

सार्वजनिक निकायले दिने सेवाको बारेमा नागरिकबाट मूल्याङ्कन गराउने तथा सेवा प्रवाहमा थप सुधार ल्याउनको लागि सार्वजनिक सुनुवाइ कार्यक्रम संचालन गरिन्छ । नागरिकलाई सार्वजनिक निकायले गरेका गतिविधिहरूको बारेमा सूचना माग्ने, पाउने र अवलोकन गर्ने अधिकार सूचनाको हक सम्बन्धि ऐन-२०६४ र नियमावली-२०६५ ले गरेको छ ।

सुशासन (संचालन तथा व्यवस्थापक) सम्बन्धि ऐन-२०६४ तथा नियमावली-२०६५ ले पनि हरेक सार्वजनिक निकायले आफूले संचालन गरेका हरेक गतिविधिहरूको बारेमा नागरिकहरूलाई सू-सूचित गराउन सार्वजनिक सुनुवाइ गर्नुपर्ने बाध्यकारी व्यवस्था गरेको छ । स्थानीय सरकार संचालन ऐन-२०७४ को दफा ७८ मा पनि सार्वजनिक सुनुवाइ तथा सार्वजनिक परीक्षण गर्ने व्यवस्था रहेको छ, भने नेपाल सरकारले स्थानीय निकाय सार्वजनिक सुनुवाइ सम्बन्धि कार्यविधि-२०६७ तयार गरी कार्यान्वयन गरिरहेको छ । आफूले प्रवाह गरेको सेवा तथा विकास निर्माणको कार्यहरू सार्वजनिक गर्दै सुधारात्मक पक्षहरूको विषयमा छलफल गर्ने, सेवाग्राही प्रति सेवाप्रदायकलाई जवाफदेही बनाउने र सेवाग्राहीहरूको गुनासो तथा जिज्ञासाहरूको बारेमा हाकाहाकी प्रश्नोत्तर गराउने उद्देश्यले सार्वजनिक सुनुवाइ संचालन गरिने गर्दछ ।

२. कार्यक्रमको उद्देश्य

- गाउँपालिका तथा वडा कार्यालयहरूको काम कारवाही, सेवा प्रवाह, योजना एवं कार्यक्रम जस्ता सार्वजनिक विषयमा सम्बन्धित सेवा प्रदायक र सेवाग्राहीबीच अन्तरक्रिया गराउने ।
- सेवाग्राही प्रति सेवाप्रदायकलाई जवाफदेही बनाउदै सेवाग्राहीहरूको गुनासो वा जिज्ञासाहरूको बारेमा हाकाहाकी प्रश्नोत्तर गराउने ।
- सुशासन ऐन तथा नियमावलीमा व्यवस्था भए बमोजिम सूचनाको हकको प्रत्याभूति गराउने ।
- स्थानीय तहका जननिर्वाचित प्रतिनिधि तथा विषयगत शाखा प्रमुखहरूलाई नागरिकहरू प्रति जवाफदेही बनाउने ।
- सार्वजनिक सेवा तथा विकास निर्माणका कार्यहरूमा नागरिकहरूको सहभागीता बृद्धि गर्ने ।

३. कार्यक्रमको बिस्तृत विवरण

१। कार्यक्रमको नाम : सार्वजनिक सुनुवाइ कार्यक्रम ।

२। संचालन गरिएको स्थान : निस्दी गाउँपालिकाको सभाहल ।

३। कार्यक्रम संचालनको भएको समय : २०८१ भाद्र ०६ गते शुक्रवार, दिउँसो १ वजेदेखी
वेलुकी ५ वजेसम्म । (४ घण्टा)

ख) कार्यक्रमको मुख्य कार्य तथा प्रक्रियाहरु :
१) सन्दर्भ सामाग्रीहरुको अध्ययन तथा समिक्षा

- स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४
- स्थानीय सरकार संचालन कार्यविधि ।
- सार्वजनिक सुनुवाई कार्यविधि २०६७ ।
- गाउँपालिकाको लक्ष्य, उद्देश्य, कार्ययोजना र कार्यक्रमहरु ।

२) सार्वजनिक सूचना प्रवाह :

निस्दी गाउँपालिकाले २०८१ श्रावण २१ मा सार्वजनिक सुनुवाई गर्ने भनी सूचना प्रकाशन गरेसंगै यस संस्थाले सहजिकरणको लागि श्रावण २३ मा प्रस्तावना गरेको र सोही अनुसार सम्झौता भई यस संस्थाबाट सहजिकरण भएको थियो ।

गाउँपालिकाको आफ्नै वेभ पोर्टल र फेसबुक पेजबाट तथा अन्य सामाजिक संजालको माध्यमबाट आम नागरिकहरुलाई सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रममा उपस्थितिको लागि आह्वान गरेको थियो । साथै निस्दी गाउँपालिकाका जनप्रतिनिधिहरु, शाखा प्रमुख तथा कर्मचारीहरु, निस्दी स्थित विभिन्न अन्य सेवाप्रदायक कार्यालयहरु, वडा कार्यालयहरु लगायतका कार्यालयहरुलाई समेत खबर गरिएको थियो ।

३) सिटिजन रिपोर्ट कार्ड र एक्जिट पोल संकलन ।

यस गाउँपालिकाका ७ वटै वडाहरुमा रहेका सेवाग्राहीलाई सम्बन्धित वडाहरुमै भेटेर सिटिजन रिपोर्ट र एक्जिट पोल, सार्वजनिक सुनुवाई कार्यविधिको निर्धारित ढाचामा अनुसूची २ र ३ मा उल्लेख भएको ढाँचामा फर्म भरी प्रश्न र सुझावहरु संकलन गरिएको थियो । यस अर्न्तगत यस निस्दी गाउँपालिकाका सबै ७ वटा वडाहरुमा पुगेर तथा विभिन्न प्रविधिहरुको प्रयोग गरी १ सय जना नागरिकहरुलाई अनुसूची २ र ३ अनुसारको तथ्याङ्कहरु संकलन गरिएको थियो ।

४) प्रारम्भिक प्रतिवेदनको तयारी :

सबैवडाहरुबाट प्राप्त भएका सिटिजन रिपोर्ट र एक्जिट पोलको निर्धारित ढाचामा भरिएका फर्महरुलाई विश्लेषण र एकिकृत गरी निर्धारित ढाँचाको प्रारम्भिक प्रतिवेदनको तयारी गरिएको थियो । जसलाई सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रम आयोजना भएको दिन प्रस्तुत गरिएको थियो ।

५) सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रमको आयोजना ।

माथी उल्लेखित कार्यहरु र प्रक्रिया पुरा गरिसकेपछी तोकिएको मितिमा २०८१ साल भाद्र ०६ गतेका दिन सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रमको आयोजना भएको छ । जसमा तपसिलका प्रक्रिया अनुसारका कार्यहरु संचालन भएका थिए ।

सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रमको आयोजना :

क) संचालन तथा सहजिकरण : सहजिकरण गरेको संस्था माडी भ्यू मिडिया प्रा.लि. तानसेनको तर्फबाट सहजकर्ता श्री विजय बौडेल र विष्णु प्रसाद घिमिरेले सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रमलाई व्यवस्थित तथा मर्यादित बनाउन सार्वजनिक सुनुवाई कार्यविधिले तोकेको ढाँचामा तपसिल अनुसारको सहजिकरण गर्नुभयो ।

क्र.सं.	भूमिका	नाम,थर
१	सहजिकरण । संचालन	विजय बौडेल
२	अध्यक्ष्यता	मुक्त बहादुर सारु, अध्यक्ष
३	सेवा प्रदायकहरु	मदन अर्याल, प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत
४	सेवा प्रदायकहरु	तीरन कुमारी श्रेष्ठ, उपाध्यक्ष
५	सेवा प्रदायकहरु	७ वटै वडाका वडाअध्यक्षहरु, कार्यपालिका सदस्यहरु, गाउँपालिका शाखा प्रमुख तथा कर्मचारीहरु ।
६	पर्यवेक्षकहरु	विभिन्न राजनीतिक दलका प्रतिनिधिहरु, पत्रकार तथा अन्य सामाजिक संघसंस्थाका प्रतिनिधिहरु ।

ख) सेवा प्रदायकको प्रतिवेदन प्रस्तुती : आर्थिक वर्ष २०८०।८१ मा निस्दी गाउँपालिकापालपाले सम्पन्न गरेका वजेट, योजना तथा कार्यक्रमहरुको प्रगती प्रतिवेदन गाउँपालिकाका प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत मदन अर्यालले प्रस्तुत गर्नुभएको थियो ।

ग) प्रारम्भिक प्रतिवेदन प्रस्तुती : सार्वजनिक सुनुवाईको सहजिकरण गर्ने सस्थाले सेवाग्राहीहरु संग भेटेर गरिएको सिटिजन रिपोर्ट कार्ड र एक्जिट पोल सम्बन्धीको प्रारम्भिक प्रतिवेदन तपसिलको ढाँचामा प्रस्तुत गरेको थियो ।

शिक्षा, स्वास्थ्य, रोजगार र पर्यटन सहितको पूर्वाधार, प्रकृति र मगर संस्कृती निस्दीको आधार

निस्दी गाउँपालिका

पालपालको

सार्वजनिक सुनुवाई

प्रारम्भिक प्रतिवेदन / सुनुवाई

२०८१।०५।०६

सहजिकरण

माडी भ्यू मिडिया प्रा.लि.

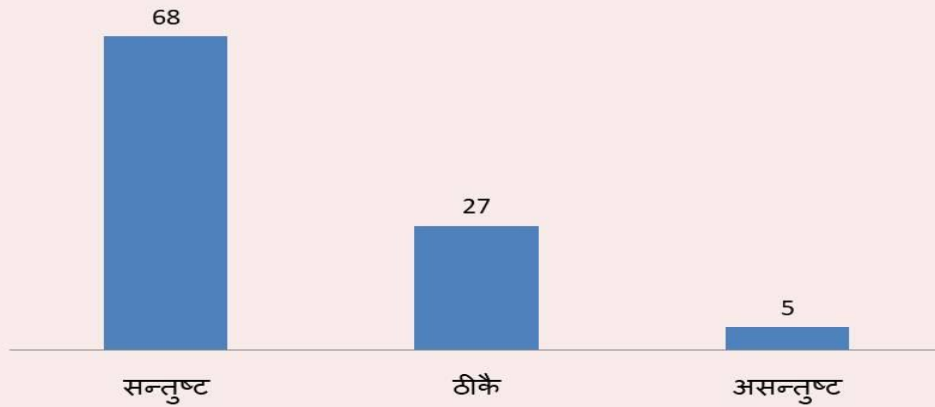
सार्वजनिक सुनुवाईका चरणहरु

- गाउँपालिकाले संचालन गरेका वजेट, योजना, कार्यक्रम तथा नीतिगत व्यवस्थाहरुको अध्ययन ।
- सार्वजनिक सुनुवाई कार्यविधि २०६७, निस्दी गाउँपालिकाको सार्वजनिक सुनुवाई कार्यशर्त, आर्थिक प्रशासन ऐन, स्थानीय सरकार संचालन ऐन लगायतका संर्दभ सामाग्रीहरुको अध्ययन ।
- व्यक्तिगत तथा समूहगत छलफल, अवलोकन, अन्तर्वाता र प्रश्नावली ।
- नागरिक प्रतिवेदन (Citizen Report Card) र बहिर्गमन अभिमत **Exit Poll** संकलन ।
- अध्ययन, विश्लेषण र अन्तिम प्रतिवेदन तयारी र सार्वजनिक ।

अनुसूची २
बुँदा नम्बर ३.६.१ सँग सम्बन्धित
नागरिक प्रतिवेदन
Citizen Report Card
सन्तुष्टि वा असन्तुष्टि जनाउने

१. सेवाको सन्तुष्टी

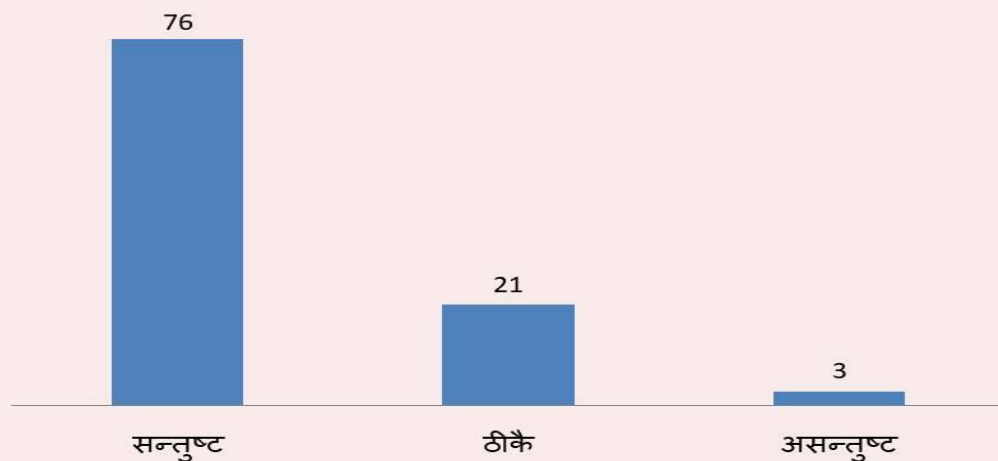
१.१ तपाईंले यस कार्यालयको सेवाबाट समग्रमा कतिको सन्तुष्टि पाउनुभयो ?

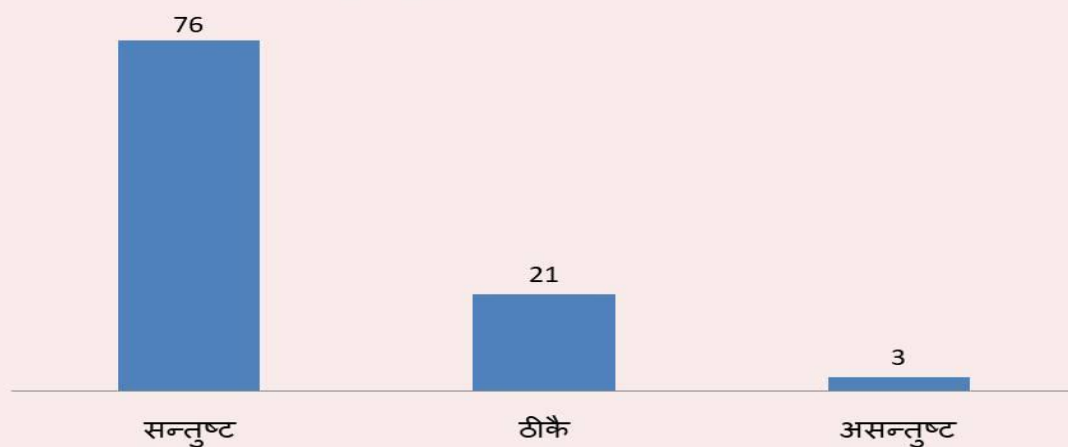
१. सेवाको सन्तुष्टी

१.२ सेवा लिन जाँदा कर्मचारीको व्यवहारप्रति कतिको सन्तुष्ट हुनुभयो ?

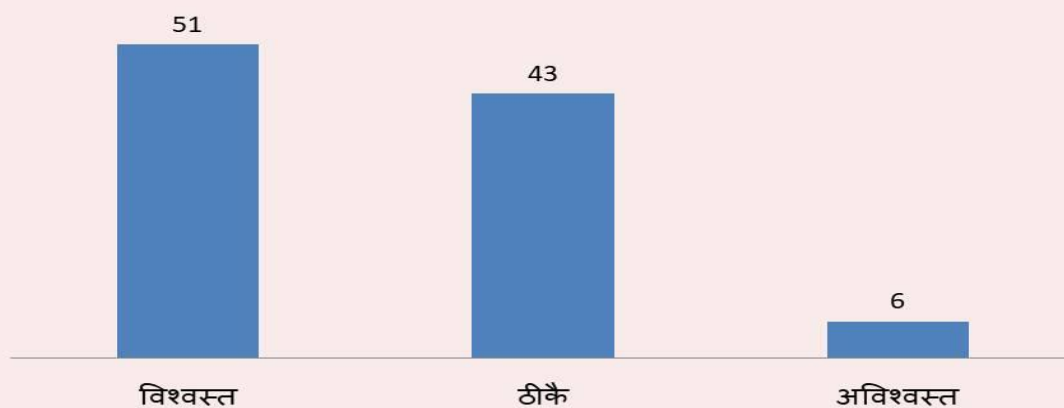
२. सेवाको नियमितता

२.१ नागरिक बडापत्रमा उल्लेख भएअनुसार तपाईंले प्राप्त गर्नुपर्ने सेवामा लागेको समय प्रति कतिको सन्तुष्ट हुनुहुन्छ ?

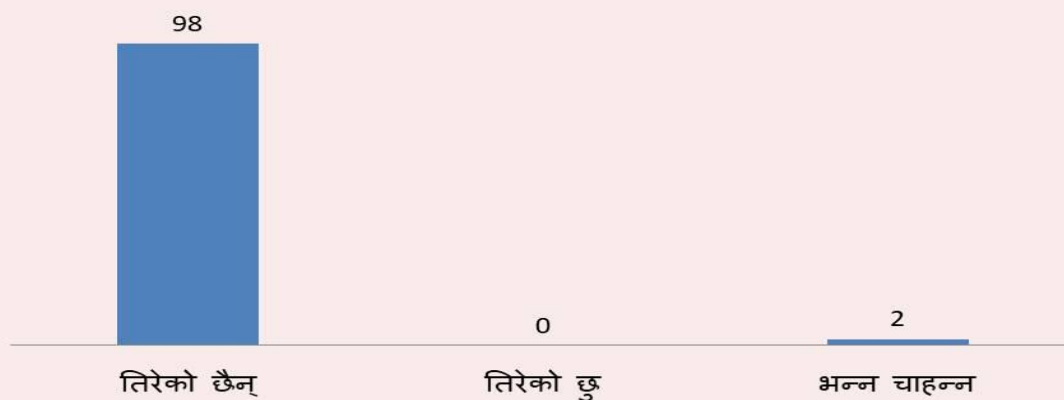
२. सेवाको नियमितता

२.२ कार्यालय नियमित रूपमा कर्मचारीको उपस्थिती, समयपालना, कार्यचुस्तता संचालन भएको छ भन्ने कुरामा तपाईं कतिको विश्वस्त हुनुहुन्छ ?

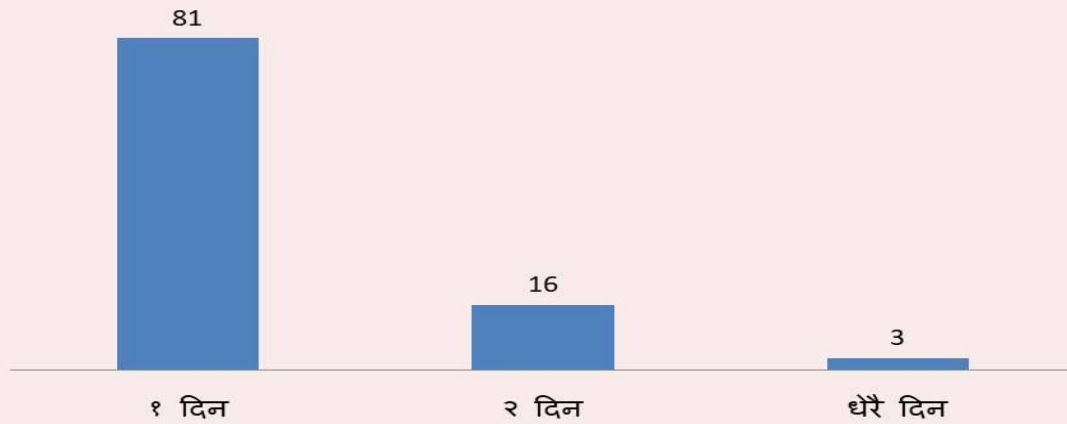
२. सेवाको नियमितता

२.३ तपाईंले सेवा लिन जाँदा अतिरिक्त रकम तिर्नुभयो ?

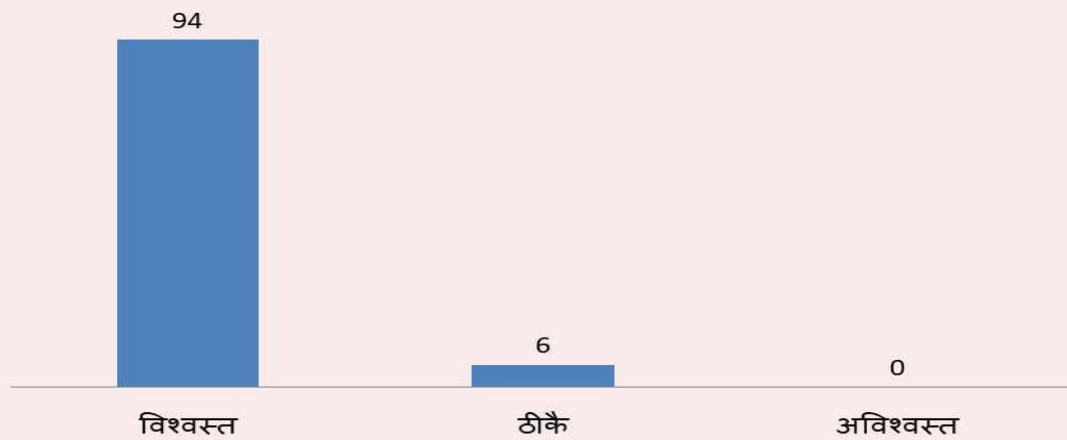
२. सेवाको नियमितता

२.४ यस कार्यालयले सार्वजनिक चासो र समस्या समाधानका लागि औसत कति समय लगाउने गरेको छ ?

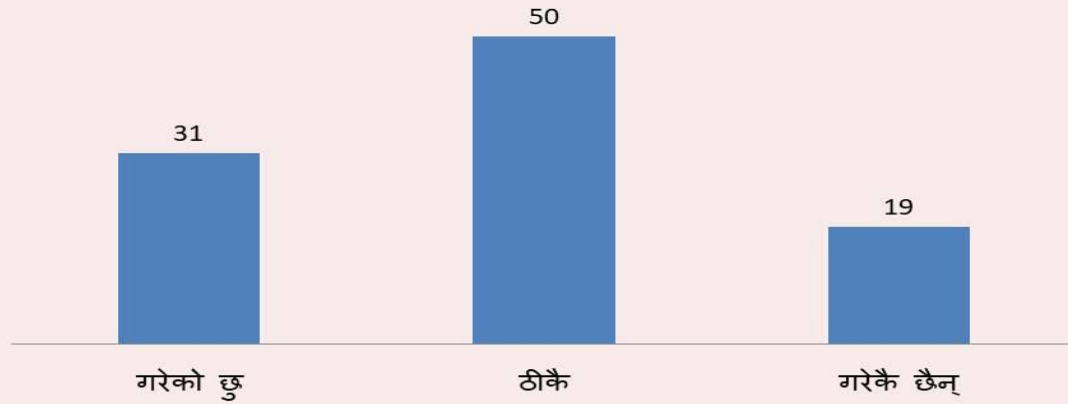
३. सेवाप्रतिको जनविश्वास

३.१ यस सस्थाले दिने सेवाप्रति तपाईं कतिको विश्वस्त हुनुहुन्छ ?

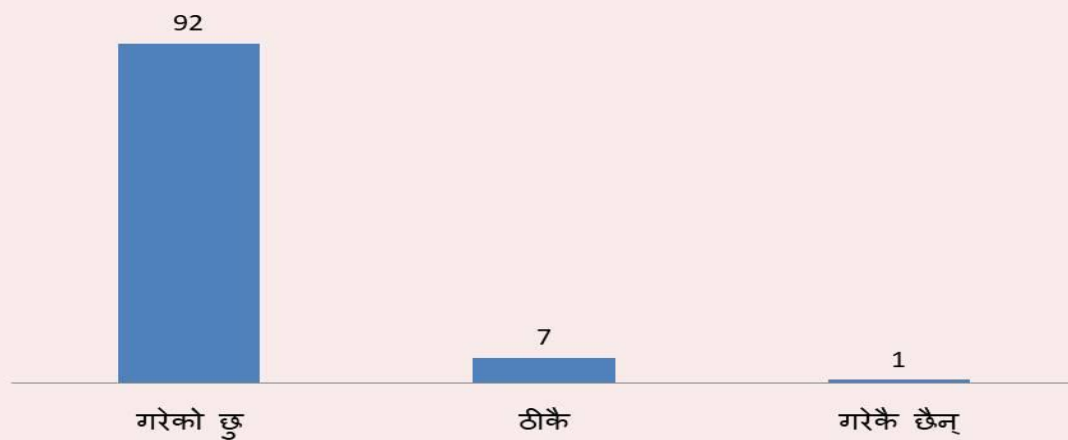
३. सेवाप्रतिको जनविश्वास

३.२ यस कार्यालयले प्रदान गरेको सेवाको बारेमा अरुलाई जानकारी गराई कत्तिको जानकारी दिने गर्नुभएको छ ?

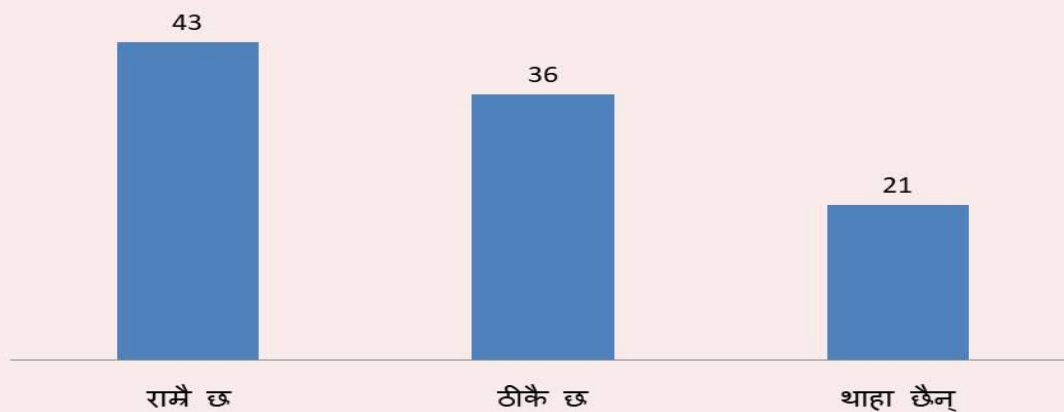
३. सेवाप्रतिको जनविश्वास

३.३ यस कार्यालयमा कार्यरत कर्मचारीहरु प्रति तपाईंको विश्वास कत्तिको छ ?

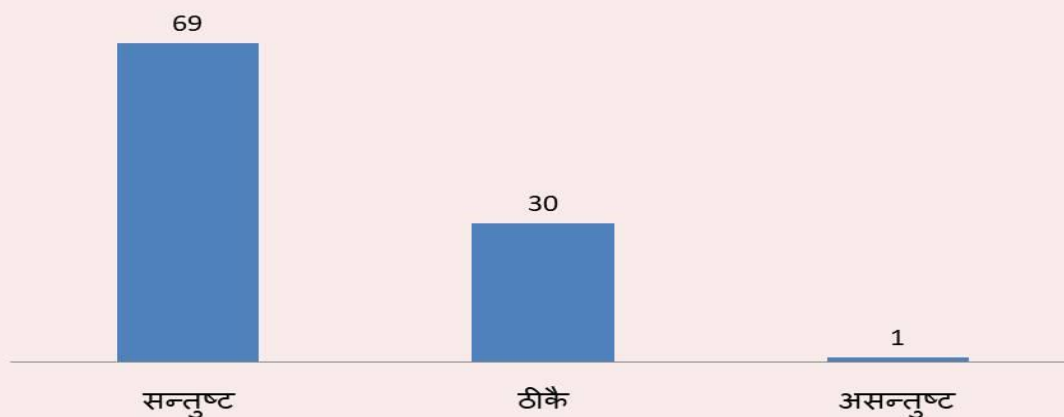
३. सेवाप्रतिको जनविश्वास

३.४ यस कार्यालयले विपन्न वर्गको लागि सेवाप्रवाहमा कतिको ध्यान दिएको जस्तो लागेको छ ?

४. सेवाको गुणस्तर

४.१ यस कार्यालयबाट सेवा लिदा कार्यालयले दिएको जानकारीबाट कतिको सन्तुष्टि हुनुहुन्छ ?

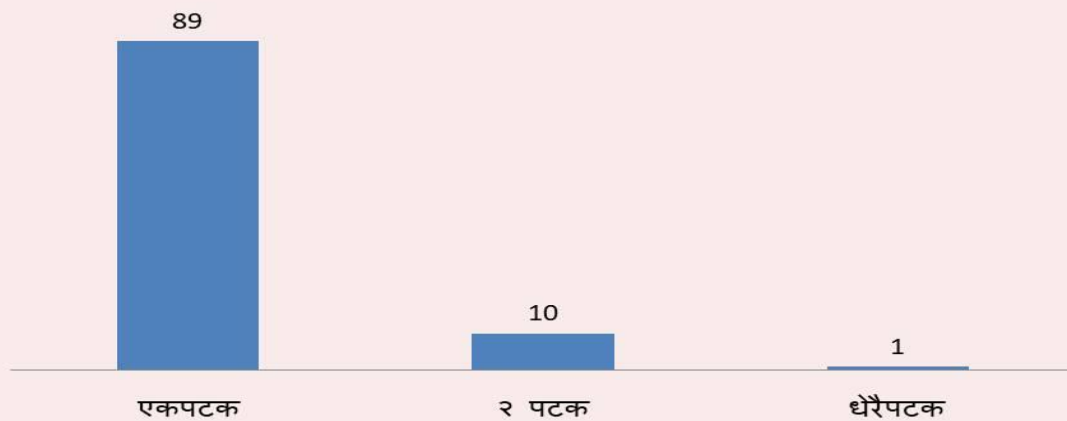
४. सेवाको गुणस्तर

४.२ तपाईं यस कार्यालयमा सेवा लिन आउँदा कसैको सहयोग लिनुभयो ?

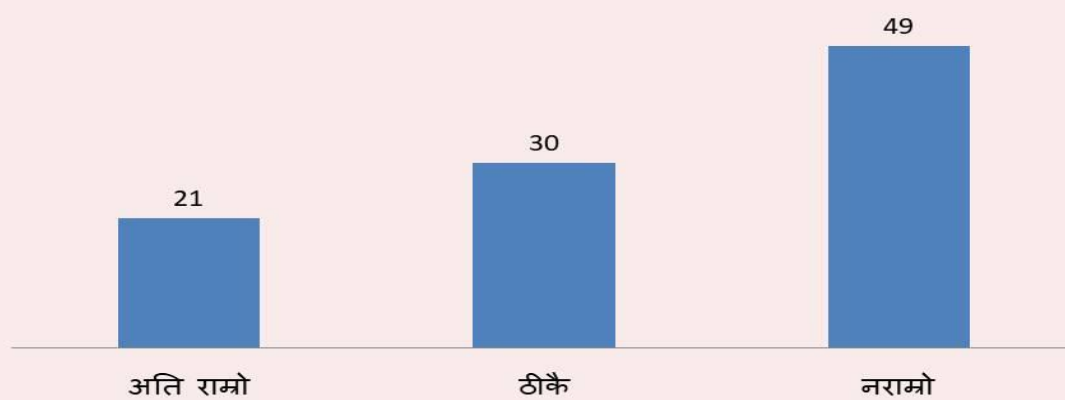
४. सेवाको गुणस्तर

४.३ यस कार्यालयमा तपाईंले एउटा कामको लागि कतिपटक धाउनुपरयो ?

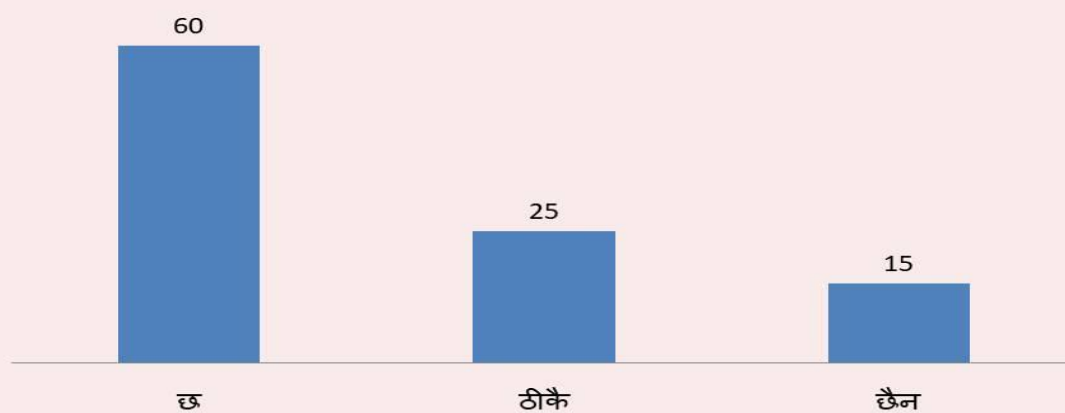
५. सेवा सम्बन्धी जानकारी

५.१ कार्यालयको भौतिक अवस्था कस्तो छ ?

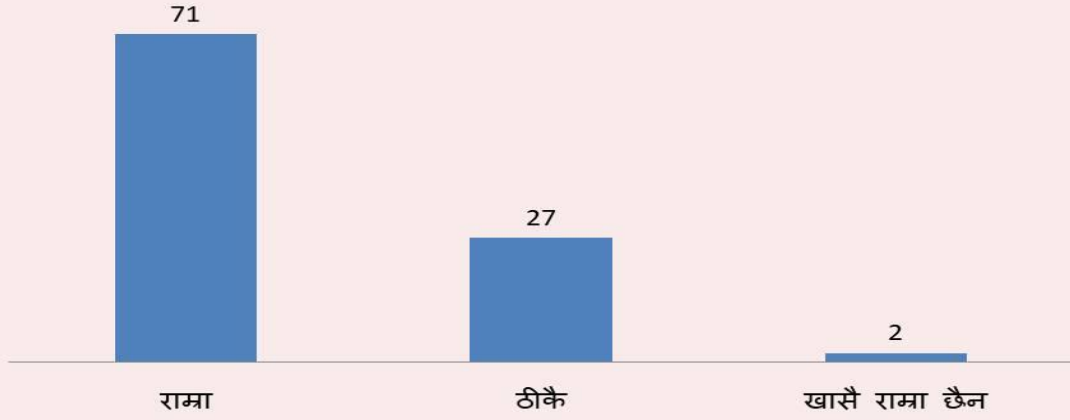
५. सेवा सम्बन्धी जानकारी

५.२ कार्यालय भएको नागरिक वडापत्र वारे तपाईंलाई जानकारी छ ?

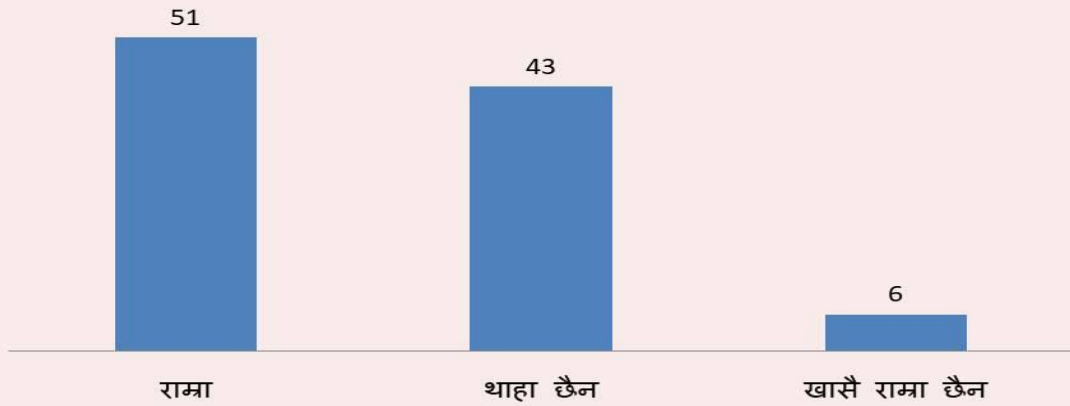
५. सेवा सम्बन्धी जानकारी

५.३ कार्यालय र सेवाग्राही बीचमा सम्बन्ध कस्तो छ ?

५. सेवा सम्बन्धी जानकारी

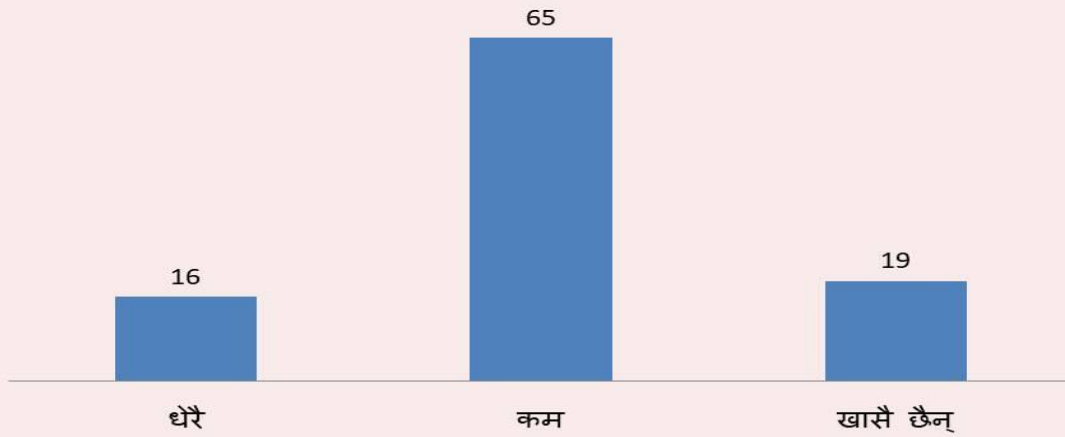
५.४ संचालन गरिने सार्वजनिक कार्यक्रममा सीमान्त वर्गको उपस्थिती कति प्रतिशतसम्म हुने गरेको छ ?

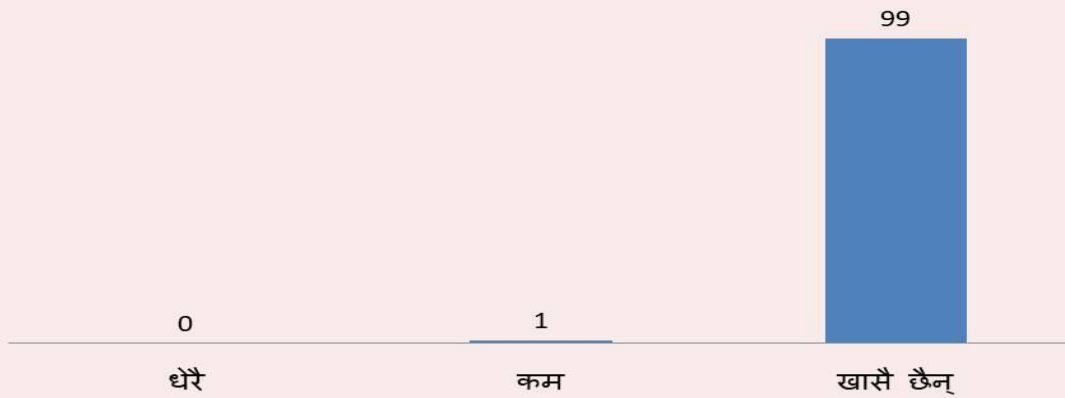
६. नागरिक वडापत्र, उजुरीपेटीका र गुनासो सुन्ने अधिकारी सम्बन्धमा

६.१ तपाईंको विचारमा सेवाग्राहीले नागरिक वडापत्रको उपयोग कुन हदसम्म गर्ने गरेका छन् ?

६. नागरिक वडापत्र, उजुरीपेटीका र गुनासो सुन्ने अधिकारी सम्बन्धमा

६.३ तपाईंको विचारमा उजुरी पेटीकाको उपयोग कुनहदसम्म भएको छ ?

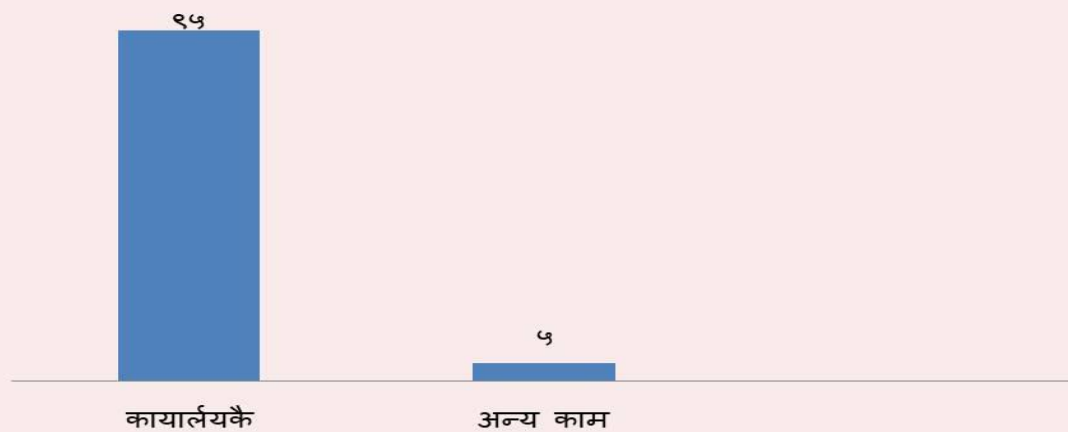

अनुसूची ३
बुँदा नम्बर ३.४.१ सँग सम्बन्धित
बर्हिगमन अभिमत
Exit Poll
सेवा लिएर फर्किएका सेवाग्राहीलाई सोधिने

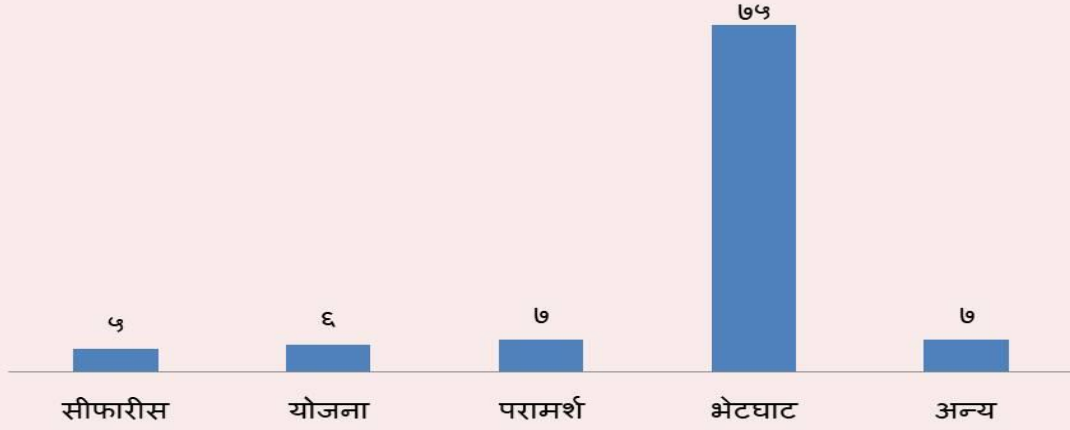
बर्हिगमन अभिमत **Exit Poll**

१. यस कार्यालयको कामको लागि आउनुभएको हो कि अन्य कामको लागि ?

बर्हिगमन अभिमत Exit Poll

२. कार्यालयमा कुन कामको लागि आउनुभएको थियो ?

बर्हिगमन अभिमत Exit Poll

१	सेवा लिन को संग सम्पर्क गर्ने भन्नेमा स्पष्ट जानकारी भयो ?	अति स्पष्ट ७७	ठीकै २०	अस्पष्ट ३
२	सेवा प्रदायक कर्मचारीले तपाईंको आवश्यकता र अपेक्षा कति बुझेजस्तो लाग्यो ?	अति धेरै ८०	ठीकै १२	थोरै ८
३	तपाईं प्रति सेवाप्रदायक कर्मचारीले कस्तो व्यवहार गरे ?	मिलनसार र मैत्रीपूर्ण ८९	ठीकै १०	अस्पष्ट १
४	सेवा प्राप्त गर्न आवश्यक सूचनाहरुबारेमा कर्मचारीले स्पष्ट जानकारी दिए ?	अति स्पष्ट ८१	ठीकै १९	अस्पष्ट ०

बर्हिगमन अभिमत Exit Poll

५	तपाईंले राखनुभएका समस्यालाई के कस्तो समाधान दिए ?	अति सजिलो तरिकाबाट	ठीकै	समाधान दिन सकेनन्
		७१	२९	०
६	सेवा प्राप्त गर्न अपनाइएको प्रक्रिया के कस्तो लाग्यो ?	अति सजिलो	ठीकै	भन्भटिलो
		७५	१५	१०

राम्रा पक्षहरु

वर्हिगमन अभिमत संकलनका क्रममा नागरिकले व्यक्त गरेका राम्रा पक्षहरु

जनप्रतिनिधिहरु र कर्मचारीहरुको व्यवहार राम्रो छ ।

कार्यालयमा सेवाप्रवाह सहज छ ।

कार्यालयहरु प्रविधिमैत्री हुने क्रममा छन् जसका कारण सेवाप्रवाहमा सहजता भएको छ ।

कृषकहरुले वीउ, विजनहरु समयमै प्राप्त गर्ने गरेका छन् ।

प्राविधिकहरुले स्टेमेट र मूल्याङ्कन समयमै गर्ने गरेका छन् ।

वर्हिगमन अभिमत संकलनका क्रममा नागरिकले व्यक्त गरेका राम्रा पक्षहरु

जनप्रतिनिधिहरुले नागरिकको आवश्यकता बुझेर आवश्यकताको आधारमा योजनाहरु छनौट गर्ने गरेका छन् ।

सहकारी व्यवस्थापन सम्बन्धी तालिमहरु हुने गरेका छन् ।

वजार, पसल, सहकारी लगायतका क्षेत्रहरुमा समेत अनुगमन र नियमन हुने गरेका छन् ।

उपभोक्ता समितिहरुलाई तालिम, योजना संचालनको सहजिकरण, योजना कित्ताव लगायतका कार्यहरु भएका छन् ।

नागरिकले व्यक्त गरेका गुनासो तथा सुभावहरु ।

गाउँपालिकाले आफैले ल्यावटेस्टको व्यवस्थापन गर्न सके उपभोक्तालाई अन्यत्र जानुपर्ने अवस्था आउनेथिएन । जिल्ला दररेट निस्दीको भूगोल अनुसार नभएकोले यहाँका उपभोक्ता समितिहरु मारमा परेका छन् । दररेट भन्दा खरिद मूल्य महंगो पर्न गएको छ । सहकारी संस्थाहरुलाई नाफामुखी भन्ने टयाग लगाईएको छ, सहकारी संस्थाहरुलाई पनि समेटेर योजना तथा कार्यक्रम संचालन गर्न पाए हुनेथियो ।

नागरिकले व्यक्त गरेका गुनासो तथा सुभावहरु ।

एकातर्फ दररेट भन्दा महंगोमा खरिद गर्नुपर्ने अवस्था, अर्को तर्फ श्रमदान जुटाउन कठिन । यी दुवै कठिनाईले उपभोक्ता समितिहरु आर्थिक भारमा परेका छन् । सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण गर्दा, असक्त असहायहरुको लागि सिफारिस गर्ने भनिएपनि सक्नेहरुले समेत सिफारिस लिएर बैंक जाने गरेका छन् । ज्यामीको दररेट भन्दा महंगोमा ज्यामी खोजेर काम गराउनुपर्ने अवस्था छ, यसलाई निराकरण गर्नुपर्छ ।

नागरिकले व्यक्त गरेका गुनासो तथा सुझावहरु ।

व्यवसाय संचालन गर्दा दोहोरो दर्ता, नविकरण लगायतको कामहरु गर्नुपर्ने अवस्थालाई नीतिगत समाधान गरी एकोहोरो बनाउनुपर्छ ।

नागरिक र सेवाप्रदायक विच सुनुवाई

आचारसंहिताको पालना

सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रममा प्रतिवेदन प्रस्तुती पछी सहजकर्ताले तपसिलको आचारसंहिता सुनाई सबैलाई आचारसंहिताको पूर्ण पालना गर्न लगाइएको थियो ।

अनुसूची-४ (बुंदा नं. ७.८ संग सम्बन्धित)

सार्वजनिक सुनुवाइमा पालना गर्नुपर्ने

आचार संहिता

- १ सहभागीले बोल्नका लागि हात उठाएर संकेत गर्नुपर्नेछ ।
- २ सहभागीले प्रश्न वा सुझाव के राख्ने हो, पहिले स्पष्ट गर्नुपर्नेछ ।
- ३ सहजकर्ताले बोल्ने संकेत गरेपछि मात्र आफ्नो नाम सहित प्रश्न वा जिज्ञासा राख्नुपर्नेछ ।
- ४ सेवाग्राही सहभागी नागरिकहरु धैरैलाई प्रश्न गर्न समय दिनुपर्ने भएकाले बुदागत रूपमा छोटकरिमा प्रश्न प्रतिक्रिया राख्नुपर्नेछ र सहजकर्ताले निर्धारण गरेको समय बितेपछि तत्काल प्रस्तुति रोक्नुपर्नेछ ।
- ५ आफूभन्दा पहिलेका सहभागीले बोलेका कुरालाई दोहोच्याउन जरुरी हुनेछैन ।
- ६ चित्त नबुझेमा सहजकर्ताको अनुमति लिएर थप प्रश्न राख्न पाइनेछ ।
- ७ सहभागीले बिना आधार कसैप्रति लाञ्छनायुक्त भाषाको प्रयोग गर्न पाइने छैन ।
- ८ सुनुवाइका वक्ता तथा सहभागीलाई उत्तेजित पार्ने वा बदलाको भावनाबाट भनाइ राख्न वा बोल्न पाइने छैन ।
- ९ सुनुवाइलाई बिथोल्ने प्रयास कतैबाट भएको पाइएमा सबै सहभागी मिलेर शालीनतापूर्वक समाधान खोज्ने पहल गर्नु सबैको कर्तव्य हुनेछ ।
- १० सुनुवाइलाई विषयान्तर हुन बाट सबै सहभागि सचेत हुनु पर्नेछ ।

घ) दोहोरो अर्न्तक्रिया : कार्यक्रममा उपस्थित नागरिकले सम्बन्धित क्षेत्रका सेवा प्रदायकहरुलाई प्रश्न र सेवा प्रदायकहरुबाट उत्तरको अर्न्तक्रिया कार्यक्रमको आयोजना गरिएको थियो ।

उठेका प्रश्न/जिज्ञासा र उत्तर :

क्रसं	नाम, ठेगाना	प्रश्न, जिज्ञासा र सुझाव
१	नाम उल्लेख नभएको	<ul style="list-style-type: none"> निस्दी शैक्षिक उपलब्धी थोरै भएको पालिका भनेर चिनिन्छ । गाउँपालिकाले गरेको वर्ष जिल्लामै सबैभन्दा धेरै बजेट विनियोजन गरेकोमा धन्यवाद दिन चाहन्छु । हाम्रो विद्यालय शिक्षा सुधारको लागि केही कुरीति र परम्परा घातक बनेको छ । यसलाई सुधार गर्ने तर्फका कार्यक्रमहरु संचालन गर्नुपर्ने देखिन्छ । विद्यालयको व्यवस्थापकीय सुधारको समस्या छ । राष्ट्रपति रनिङ्ग शिल्ड कार्यक्रम संचालन गर्न अफेरो परेको छ ।
२	हर्क बहादुर पचभैया दुङ्गानावेसी	<ul style="list-style-type: none"> आजको सार्वजनिक सुनुवाईमा स्थानीय जनप्रतिनिधि र शिक्षकहरु बढी उपस्थिति देखियो, आम नागरिकको उपस्थिति कमी छ । सामाजिक संजालबाट मात्र सूचना प्रवाह गर्दा सबै नागरिकले थाहा पाएको देखिदैन । डाडाँक्षेत्रको विकासले तल्लो क्षेत्रको कृषिमा असर पारेको छ । जथाभावी डोजर चलाउँदा तल्लो वेसीमा बस्नेहरुलाई समस्या परेको छ । योजनाहरुको अनुगमन प्रभावकारी हुनुपरो । अनुदान दिएको रकमको सुनिश्चता हुनपरो ।
३	धन बहादुर सिंजालीमगर वडा नं. ४	<ul style="list-style-type: none"> आदिवासी जनजाती महासंघको म अध्यक्ष भएकोले यो प्रश्न गर्न चाहन्छु, हामीले पालिका र वडाहरुमा जनजाती कार्यक्रम संचालनको लागि प्रस्तावना पेश गरेका थियौं । तर त्यो प्रस्तावनामाथी कुनै छलफल समेत भएन । हाम्रो पालिकामा ९९ प्रतिशत जनजाती भएको ठाउँमा समेत जनजाती र दलित कार्यक्रमको लागि बराबर बजेट राखिएको भन्ने आएको छ । कृपया प्रष्ट पारिदिनुहोला ।
४	सुशिल ढकाल सरस्वती मा.वि. वडा नं. ५	<ul style="list-style-type: none"> खानेपानी तर्फ ५७ वटा योजना सम्पन्न भएको भनिएपनि खानेपानीको स्वच्छतामा काम भएको देखिदैन । पानीको स्वच्छता परीक्षण गरेर स्वच्छ खानेपानीको सुनिश्चता गरियोस भन्न चाहन्छु ।
५	होम राई निस्दी ४ अर्चले	<ul style="list-style-type: none"> जम्मा २२८ योजना सम्पन्न भएपनि ३४ योजना सम्पन्न नभएको देखियो । वडा नं. ७ मा ५३ प्रतिशत मात्रै योजना सम्पन्न भएका रहेछन् । यो पालिका अध्यक्षको आफ्नै वडा पनि हो । किन योजना संचालन हुन सकेनन् ? शैक्षिक सत्र सुरु हुन लागदा मात्रै स्थानीय पाठ्यक्रमको चर्चा हुन्छ

		<p>। अहिले नै यस विषयमा काम गरे हुदैन ?</p> <ul style="list-style-type: none"> ● दररेट कमी भएका कारण योजनाको बजेट नपुगेर स्थानीयले नै बजेट उठाएर काम गर्नुपर्ने बाध्यता छ । गाउँपालिकाको दररेट बजारको दररेट संग मिल्दो हुनुपर्ने ।
६	नरेश लामिछाने निस्दी २ सहलकोट	<ul style="list-style-type: none"> ● विद्यालयमा दरबन्दी मिलान गर्ने नाममा विद्यार्थीको संख्या कम भएकै कारण दरबन्दी काटिदै छ । विद्यार्थीको संख्या कम हुनुको कारणहरु धेरै होलान् । आम्दानी र रोजगारीलाई प्राथमिकता दिएर यही पालिकामा टिकाउन सक्ने वातावरण गराउने तर्फ पहल गर्ने हो की ?
७	अमुल सुनारी निस्दी ४ मित्याल	<ul style="list-style-type: none"> ● फोहर व्यवस्थापनमा पालिकाको ध्यान के भईरहेको छ ? ● रामपुर मित्याल हुदै नवलपुर जाने मोटरबाटो निर्माणमा स्तोरन्नती तर्फ के भईरहेको छ ?

सार्वजनिक सुनुवाई पूर्व विभिन्न वडाका स्थानीय र सरोकारवालाहरु संग गरिएको संवादमा उठेका जिज्ञासाहरु यस प्रकार रहेका छन् ।

क्र.सं.	प्रश्न तथा सुझावहरु
१	सहकारीको एकरूपताको लागि विभिन्न तालिम र अनुगमनहरु हुने गरेका छन् । तर सहकारीलाई नीजि क्षेत्रको नाममा विभिन्न योजना तथा कार्यक्रमहरु दिईएको छैन ।
२	सहकारीलाई तीन खम्बे अर्थनीति भनिएपनि समन्वयको अभाव छ । हामीले राखेका प्रस्तावहरुलाई पनि नाफामूलक सहकारी भनेर फिर्ता गर्ने गरिएको छ ।
३	सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण गर्दा असक्तहरुको लागि सिफारिस गर्नुपर्नेमा अन्यले समेत पँहुचको आधारमा सिफारिस ल्याउदा वैकमा भिडभाड बढेको छ ।
४	नीस्दी दररेट भनेर तोकिएको छ, उक्त दररेट भन्दा बजारको रेट महंगो भएकोले उपभोक्ता समितिलाई मार पर्ने गरेको छ ।
५	ढुवानी समेत बजार अनुसार कम छ । रेटभन्दा ढुवानी महंगो भएकोले अष्टेरो परेको छ ।
६	व्यापार भन्दा कर धेरै छ । एउटै व्यवसायलाई पालिका र तानसेनमा दर्ता गर्नुपरेको छ । एउटै ठाउँमा दर्ता गर्दा हुने व्यवस्था गर्नुपर्छ ।
७	खानेपानी पाईप खरिद गर्दा दररेट भन्दा महंगो पर्न गयो । हामीले नै पैसा हाल्नु परेको छ ।
८	योजना परयो भनेर अगाडी नै काम सुरु गरियो । सम्झौता नहुदै काम सुरु गरेकोले फरफारकमा ढिल्लाई भयो ।
९	ढुवानी र खरिदमा रेट नै मिल्दैन । पालिकाले राखेको रेटभन्दा कैयौं महंगोमा खरिद गर्नुपरेको छ ।
१०	पहिला भन्दा धेरै सजिलो छ । कर्मचारी र जनप्रतिनिधिहरुबाट सहयोग र सुझाव आउने गर्छ । योजनाको एउटै बुकमा भर्न पाउँदा सहज भएको छ ।
११	जनप्रतिनिधिहरुले नागरिकको आवश्यकता बुझेर योजना दिने गरेका छन् । भकारो सुधार लगायतका

	कार्यले हामीलाई राहत मिलेको छ ।
१२	विद्यालयको छानो मर्मतको योजना थियो । कक्षाकोठा भित्रै पानी पसेको थियो अहिले विद्यार्थीलाई सहज पठनपाठन भएको छ ।

माथी उल्लेखित प्रश्न तथा सुझावहरूको आधारमा सम्बन्धित सेवाप्रदायक निकायबाट व्यक्त गरिएका उत्तर तथा प्रतिवद्धताहरू :

क्र.सं	जवाफकर्ताको नाम	जवाफ तथा प्रतिवद्धताको संक्षिप्त विवरण
१	नर बाहदुर थापा, प्रमुख, शिक्षा शाखा	<ul style="list-style-type: none"> ● निस्दी गाउँपालिकाको शिक्षा ऐन बनिस्केको छ । विभिन्न सरोकारवालाहरु संगको समन्वय र छलफल गरी पारित भएको छ । ● स्काउटको सम्बन्धमा गएको वर्षको बजेट कार्यान्वयन गर्न सकिएन यो वर्ष कसरी जान सकिन्छ छलफल गर्दैछौं । ● स्थानीय पाठ्यक्रम कक्षा १ देखी ३ सम्म तयार भएको छ । कक्षा एक को तयार गर्ने क्रममा रहेको छ । आगामी शैक्षिक सत्रमा लागु गर्नको लागि सम्पूर्ण तयारीमा लाग्दै छौं । ● शिक्षा नियमावली अन्तिम चरणमा पुगेको छ । दरबन्दी मिलान पनि अन्तिम चरणमा छ । प्रक्रियामा छ ।
	संजय खनाल प्रमुख, पूर्वाधार विकास शाखा	<ul style="list-style-type: none"> ● प्राविधिकले गुणस्तरीय निर्माणको लागि ल्यावटेस्ट गर्नुपर्छ । ल्यावटेस्टलाई सबैले सहर्ष स्वीकार गर्नुपर्छ । वरु पालिकामै ल्यावटेस्टको व्यवस्थाको लागि पहल गर्नुपर्छ । हामी पहल गर्नेछौं । अन्यत्र पठाएर दुःख दिने हाम्रो नियत छैन । ● जिल्ला दररेट पालिकाले बनाउदैन । जिल्ला दररेटको अनुसार सामान नपाउनुको कारण धेरै हुनसक्छन् । कुनै सामग्री सस्तो र कुनै महंगो पर्नसक्छ । असारमा बनाइएको दररेट अर्को वर्ष कार्यान्वयनमा जादा महंगो परेको हुनसक्छ । हामीले चाहेर पढाउने वा घटाउने गर्न सक्दैनौं । ● ढुवानीको भरपाई गर्ने गरेका छौं । मान्छेले बोक्ने भए स्टेमेट गर्दा नै खुलाउनुपर्ने हुन्छ । टयाक्टरबाट बोक्ने भनेर स्टेमेट गर्ने पछी मान्छेले बोकाएको भन्ने हुदैन । ● खानेपानीको मुहान परीक्षण राम्रो विषय हो । यसका लागि सोही अनुसारको प्रविधि र प्राविधिक चाहिने भएका कारण हामीले गर्न नसकेका हौं । ● वडा नं. ७ मा संचालन हुन नसकेका योजनाहरु सबै पूर्वाधारसंग मात्रै सम्बन्धित थिएनन् । केही कार्यक्रम र केही जग्गा प्राप्ति नभएका कारण पनि योजना संचालन हुन नसकेका हुन् ।
	सरोज काफ्ले, प्रमुख, आर्थिक प्रशासन शाखा ।	<ul style="list-style-type: none"> ● सहकारीलाई कार्यक्रम नदिने भनिएको होईन, सम्पत्ति जाडिने खालको कार्यक्रम दिन नमिल्ने भनिएको हो । नाफामूलक संस्थाहरूलाई भौतिक निर्माण र सम्पत्ति जोड्ने खालका कार्यक्रमहरु गर्न नमिल्ने हो । ● ठेक्काबाट काम गर्दा १५ प्रतिशत ओभरहेड हुन्छ । उपभोक्ता

		<p>समिति समितिबाट गरिएको काममा १० प्रतिशत थप हुन्छ । उपभोक्ता समिति भनेका लाभग्राहीहरू हुने भएकोले उनीहरूले २५ प्रतिशत बढी काम गर्नुपर्छ ।</p> <ul style="list-style-type: none"> ● करको सम्बन्धमा, कर तिर्ने भनेको आमदानीमा हो । हामीले लिने भनेको दर्ता र नविकरण शुल्क हो कर होईन । ● प्राविधिक स्टेमेट भन्दा धेरै वा थोरैको मूल्याङ्कन हुदैन । जे स्टेमेट छ सोही अनुसार नै काम गर्नुपर्छ । ● मित्यालको फोहरमैला व्यवस्थापनको पहल गरिएको हो । उपयुक्त जग्गाको अभावमा संचालन गर्न नसकिएको हो ।
अर्जुन खनाल, प्रमुख, प्रशासन शाखा		<ul style="list-style-type: none"> ● उपभोक्ता समितिलाई व्यवस्थापन खर्च दिइएको थियो, उक्त सबै रकम महालेखाबाट बेरुजु आएको थियो । त्यसपछी गाउँपालिकाले निर्णय गरेर व्यवस्थापन खर्च नराखिएको हो । ● योजना सम्झौता नगरिकन काम सुरु नगर्नुहोला । पहिले नै काम सम्पन्न भएपछी पहिलेको मितिका विल र भरपाई हुने सम्झौता पछाडीको मितिमा हुदा भुक्तानी गर्न नमिल्ने भएकोले समस्या आएको हो । समयमै सम्झौता गर्नुहोस अनि मात्रै काम गर्नुहोस । ● सहलकोट स्वास्थ्यचौकीको वजेटको श्रोत सुनिश्चिता भएपनि पूनःनिर्माण प्राधिकरण मर्ज भएकोले योजना संचालन हुन नसकेको हो । केन्द्रिय सरकारसंग पालिकाले वजेट माग गरेको छ । ● आदिवासी जनजातीको लागि वजेट कमी होईन । यहाँ संचालित सबै वजेट तथा कार्यक्रमहरू नै यहीको स्थानीयको लागि हो । मगर दिवस तथा अन्य कार्यक्रमको मार्फत आदिवासी कार्यक्रमलाई पालिकाले प्रोत्साहन गरेको छ । ● वास प्लान नबनाईकन खानेपानीको योजना संचालन गर्दा अप्ठेरो परेको हो । यो वर्षमा वास प्लान बनाएर कार्यक्रम कार्यान्वयन गरिने छ ।
सागर न्यौपाने, प्रमुख, कृषि शाखा		<ul style="list-style-type: none"> ● कृषिमा अनुगमनलाई प्रभावकारी बनाउन जनशक्ति अभावले कमी भएको हो । आगामी वर्षदेखी अनुगमनलाई प्रभावकारी बनाउछौं ।
मदन अर्याल, प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत		<ul style="list-style-type: none"> ● एउटा संस्थाको दर्ता एक ठाउँमा मात्रै गरेहुन्छ । तर पालिका भित्रको अभिलेखिकरणको लागि पालिकाले सूचिकृत गर्ने गरेको छ । आर्थिक प्रशासन ऐन अनुसारको रकम लिने व्यवस्था छ । ● सम्झौता अगाडी नै काम सम्पन्न गर्नुहुदैन । पहिला सम्झौता गरी कार्यान्वयन गर्नुहोला । ● रातो कितावलाई आजमात्रै प्रमाणीकरण भए अनुसार हामीले सबैले वडा र सरोकारलाई पठाउने छौं । ● भू बर्गिकरणको लागि सम्पूर्ण वडामा पठाइएको छ । स्वीकृत भईआएपछी र राजपत्रमा प्रकाशन भएपछी किताकाट सुरु हुन्छ । ● सार्वजनिक सुनुवाईमा उपस्थिति न्यून हुनुको कारण विभिन्न

		<p>हुन सकछन् । सबै वडाहरुमा समेत सार्वजनिक सुनुवाई भएकोले पालिकामा कम उपस्थिति भएको हो की भन्ने लाग्छ । सार्वजनिक सुनुवाईमा कसैलाई पनि तपाईं आउनुहोस भनी व्यक्ति नतोकिएकोले पनि उपस्थिति न्यून भएको हुनसक्छ ।</p> <ul style="list-style-type: none"> ● ठेक्काको म्याद अवधी सकिएपनि म्याद थपको व्यवस्था समेत भएकोले प्रशासकिय भवन निर्माणको काम म्याद थप भई कार्यान्वयन सुरु भएको छ । ● राजश्व बाँडफाँड र समानिकरण अनुदानको रकम सबै नआउने भएकोले सम्भौता भएर कार्यान्वयन भएपनि रकम नआएका कारण भुक्तानी दिन सकिदैन भन्ने भएर सबै योजना कार्यान्वयन नभएका हुन् ।

कार्यक्रमको अलक (तस्वरमा)

